

647/B
Binding

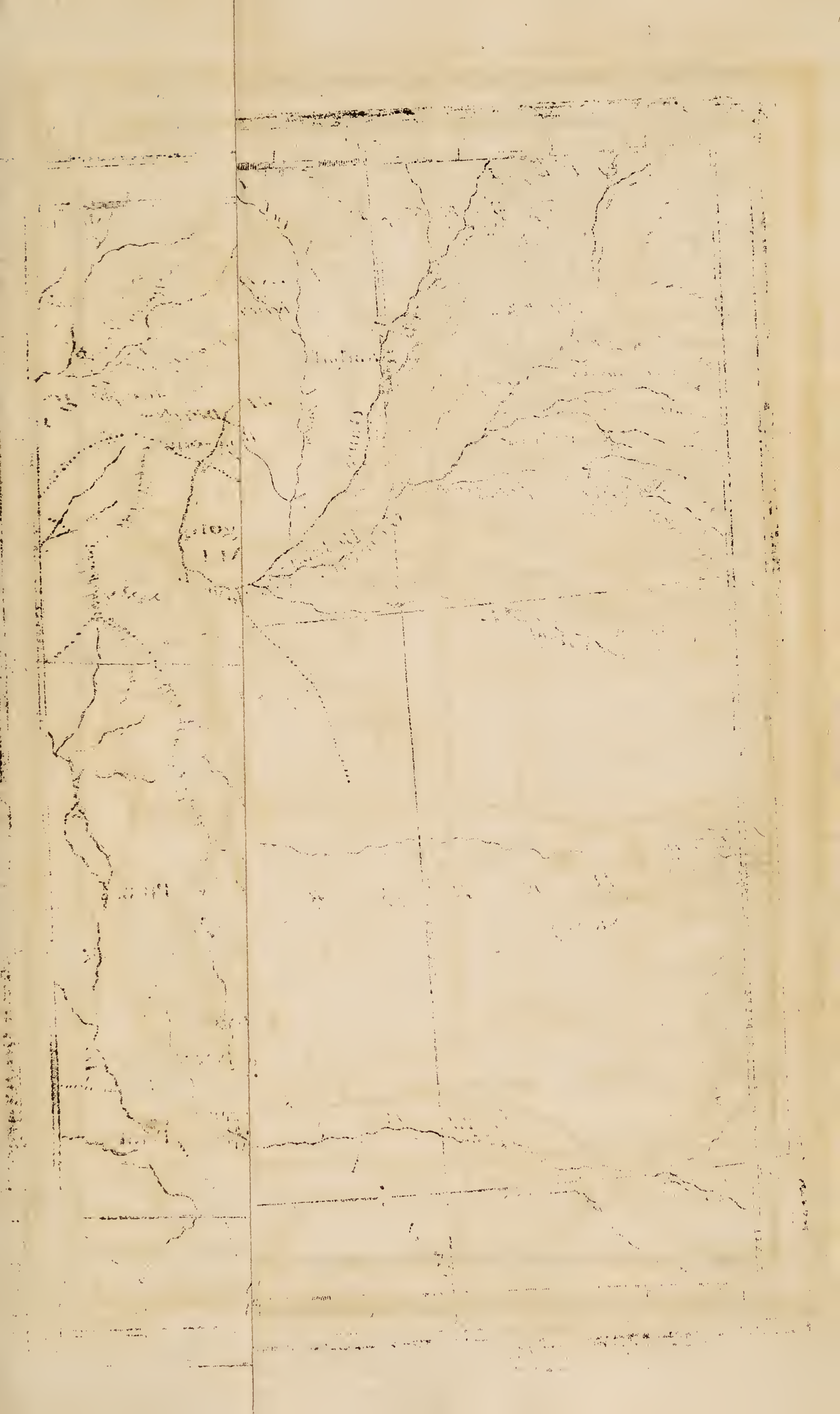
Scottish, very fine, circa 1770

ARTHVR KAY.

FLORIFERIS
VT · APES · IN
SALTIBVS · OM-
NIA · LIBANT
OMNIA · NOS
ITIDEM ·
DEPASCIMVR
AVREA · DICTA

KG

LONGITUDO orintalis a GRINOVICO
DEHLI
BEKAR
Bekaner
DOAB
KANDUANA
Karakatenka
Matura Pagoda
Sambal
Agra
Bramabad
Shamelnadi
Gualeor
Ganges
JESUAT
Rajapur
Narnol
MEUAT
Nialma
Tshiron
Tinkia
Jagannat
UDESSA
Tshucra
Paridson
Puronka
Badda
NEAPL
Patan
Hedonda
MORANG
Comotay
BRAMSON
Sirot
Toudsong
Larkeng
Tarem song
Chergon
R. ASHAMI
Shamdara
Norvar
Helabas
Gemena F.
Gehud
Benarez
Moneria Pagod
Beharpur
PATNA
Mongher
Serong
Serong F.
Sasseran
Malda
TIPORA
Tipora
Ragimol
BENGALA SUPERIOR
Mocsudabad
Cassimbazar
Ecbarpur
Rotas
Sumelpur
Shacomas
Casimpur
Nudia
INFERIOR
Chinsura
Chandernagor
Coduascan
Prom
F. Andi
BERAR
Sapure
Parts incognitæ
COSPETIR
BENGALA
CALCUTTA
Narngur
Rangafula
Shatiga
Ramana
Pipli
Ganga
Sangor
OSTIA GANGIS
Palmieris
R. ARACANI
Tripa
Aracan
Aracan F.
Pitai
Is S Martin
Ganga F.
Catek
ORIXA
SINUS BENGALÆ
Ganjam
Jagonat Pagoda
Mansercotta
80
85
90
95
25
20
SIUER D' ANVILE et BOLTON
A: SIMM Sculp:

DISSERTATIO MEDICA, INAUGURALIS, DE *Febre remittente putrida paludum quae grassabatur in* BENGALIA *A. D.* 1762.

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

GULIELMI ROBERTSON, S. S. T. P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ PRÆFECTI;

NEC NON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,

Et nobilissimae FACULTATIS MEDICÆ decreto;

PRO GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS ET PRIVILEGIIS RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subjicit

JACOBUS LIND,

BRITANNUS.

Prid. Id. Septemb. hora locoque solitis.

Seu septem surgens sedatis amnibus altus
Per tacitum Ganges, aut pingui flumine Nilus,
Cum refluit campis, et jam se condidit alveo. VIRG.

Aut extrinsecus, ut nubes nebulaeque superne
Per cœlum veniunt, aut ipsa saepe coorta
De terra surgunt, ubi putrorem humida nacta 'st,
Intempestivis pluviisque, et solibus icta. LUCRET.

EDINBURGI:

Apud BALFOUR, AULD, et SMELLIE,

Academiae Typographos.

M,DCC,LXVIII.

PERHONORIFICO DOMINO

JACOBO COMITI DE LAUDERDALE,

VICECOMITI DE MAITLAND,

DOMINO DE THIRLESTANE,

&c. &c. &c.

QUI ILLUSTRIS GENERE,

ILLUSTRIOR VIRTUTIBUS,

DIGNITATEM ET FORTUNAM

ÆQUA MODERATIONE SUSTINENS,

ADMIRATIONEM SINE INVIDIA

COMPARAVIT;

PROPTER INNUMERA

IN SE A PRIMIS USQUE ANNIS

COLLATA BENEFICIA:

NEC NON,

NEC NON,

JACOBO PRINGLE DE LEES,

ARMIGERO;

QUI, DUM VIRES SUPPERERANT,

ARTEM PATRIÆ MAXIME SALUTAREM

FELICITER EXERCUIT,

ET IN OMNIBUS OPERIBUS PUBLICIS

SESE OPTIMUM CIVEM PRÆSTITIT;

INGENIOSO, FACETO, ELEGANTI;

CUJUS ANIMI DOTES,

DUM AB OMNIBUS COLUNTUR,

AMICORUM AMOREM ARCTIUS CONCILIANT:

PATRONIS SUIS VENERANDIS,

DISSERTATIONEM HANC INAUGURALEM,

STUDIORUM PRIMITIAS,

GRATI SUI ANIMI TESTIMONIUM,

D. D. C.

JACOBUS LIND.

DISSERTATIO MEDICA,

DE

Febre remittente putrida paludum quae grassabatur in BENGALIA *A. D.* 1762.

PROOEMIUM.

MOS ille Academiae Edinburgenae nunquam satis laudandus, a singulis candidatis, ad summos in medicina honores maximaque privilegia aspirantibus, ut aliquid de arte medendi speciminis ergô proferant, semper exigentis; mos ille, inquam, sane laudabilis nobis existit causa dissertationem hancce, qualem qualem, in lucem emittendi.

UT hoc desumpserim thema insuper impulsus sum, eo quod, Bengalae anno 1762 degens, morbum hunc longe lateque saevientem viderim, ac phaenomena in eo observaverim medicis nostratibus fere prorsus ignota.

NEC

Nec mihi potui temperare quin de ista febre tractarem, in memoriam revocans, quantae saluti multis, patriae reique publicae utilibus, fuerit Praefecti * navis clementia ac benignitas, nihil humani a se alienum putantis; cujus liberalitas, ingenium, ac doctrina, amorem perpetuum omnium qui norunt conciliabunt, facientque ut cuncti carum habeant, quorum bona, fausta, felixque sors sit sub illius vivere auspiciis. Ejus auxilio ego, juvenis rudis, nec diu nec multum in re medica versatus, plus morbo isto laborantibus profeci, quam reliqui omnes qui ibi agebant, quibus tam beneficus defuit adjutor.

In hac dissertatione, satis habebimus res ipsas ac quasdam observationes practicas enarrare: Novimus enim melius, quid valeant humeri nostri, quid ferre recusent, quam ut occultas febrium causas penitius investigare niteremur. Has medicos bene doctos haud perspexisse, liquet ex

* Dom. Joannis Smith, navis Drake dictae praefecti.

ex hujus artis theoria priore ſeculo, quae nunc procul exulare jubetur. Si vero partem theoreticam prorſus reſpueremus, ſummum adibimus periculum a ſcopo aberrandi. Praeſtat autem aliquem, quam ducem habere nullum. Theoria igitur, ſi uſui eſſe poſſit, ad ſinuoſos vitandos errores procul dubio adhibenda eſt; ſemper tamen memoria teneamus, defectus hujuſce rei facilius indicari quam corrigi.

MULTA in hoc opuſculo ſatius duximus praetermittere, quam mera conjectura niti; ne, et ipſi decepti, lectores quoque deciperemus.

Regionis, quatenus ſpectat ad morbum inducendum, deſcriptio.

INGENS ille terrae tractus ad caput ſinus Bengalae fluvio Gange interſecatur, qui in multas partes diviſus, ac ex harum quibuſdam in locis junctura amplas inſulas efficiens, tandem in ſinum eundem multis oſtiis effunditur. Tota regio

regio campeſtris, arboribuſque, prolixiore gramine, quod ibi dicitur *jungall*, aut agris paludoſis, oryzam colendo idoneis, obſita eſt: In ea quoque exiſtunt complures crepidines, Ang. *creeks*, quae a fluminibus ad ſuperiora regionis loca pertinent. Ripae fluminum ac crepidinum, quotieſcunque nudae refluxu undae relinquuntur, ſunt limoſae, vaporemque affatim emittunt; aquae quoque, plurimis in locis ſalſae, faciunt ut, judice LANCISIO, magis calamitoſa haecce ſint effluvia.

CUM ſtatus coeli ſit procelloſus ac imbrifer, ab idibus Junii ad idus Septembres *, regio plerumque aqua pluvia aut inundatione

* Annus apud Bengalam rite in tria tantum tempora dividitur, quorum unumquodque ſpatium quatuor men-ſium explet. Ab idibus Junii ad idus Octobris, immen-ſum coelo venit agmen aquarum; ab idibus Octobris ad idus Februarias, exiſtit jucundius ac frigidius anni tem-pus; a parte media Februarii ad idus Junii, facies coeli calida, ventoſa, atque arida eſt; per quod tempus, nul-lus decidit imber, niſi cum tonitru ful uribuſque, quae Septemtrionalium nomine veniunt; nam ab ea regione coeli manant; ac Bengalae degentes magis minuſve va-letudine fruuntur, pro numero harum tempeſtatum: Re-gio

inundatione fluminum obducitur; praecipue sub tempus eluvionum; unde aquae, ad centum usque millia passuum a mari, salsae redduntur, agrosque tanto sale marino implent, ut incolae, nimbis remotis, particulas salinas non sine terrae superficie abradentes, salem inde lixivient, cujus tanta est copia, quanta non modo sufficit degentibus illic, sed et multis aliis qui loca interiora tenent.

Hæc etiam pars istius plagae, putridis mortuorum animalium membris, infectis, ac vegetabilibus cariosis, repletur. Omnes quoque incolarum sordes in flumen deferuntur; eo quod ad ripas ejus nunquam non alvos exonerent, ac indies non modo seipsos, quin et vestimenta sua, in eo abluant.

gio autem praecipue salubris est quando ruit aethere toto turbidus imber aqua.

Ab idibus Julii, (qui secundus mensis est, quo effusis decidit imber aquis), nulla ferme spirat aura, stagnat aër, ac per reliquum spatium mensium sextilis et septembris atmosphera suffocante aestu ac humore obducitur, qui foecundi sunt putrefactionis parentes; *Holwell* on the manner of innoculation in the East-Indies.

ant. In aquam fluentem projiciuntur et mortui *, ubi huc illuc aliquamdiu innatantes, aquamque putredine implerent, ni a crocodilis devorarentur, aut luto immergerentur, rursusque in littus propulsi, vulturibus, corvis, milviisve † praedae essent; aut, quando aër siccis fervoribus est exustus, cum mortuis insectis, aliisque animalibus aut vegetabilibus, in aquis relictis putrescunt.

Si maxima aquarum copia coelo deciderit, fluminaque super ripas, durante pluvio, effusa fuerint, plurimum materiae putridae in mare detruditur; ac pauci admodum

* Hoc fit postquam pedes eorum qui interiere flammis adusti fuerint. Gangem enim pro sacrosancto sepulchro habent, nec non pro Numine, a quo post obitum excipiantur; dum in vivis sunt, illum, sublatis in coelum manibus, venerantur, seque luto ejus aspergunt.

† Haec utilissima animalia, quibus regio abundat, littora locaque palustria haud parum putrida materia liberant; religio populi, ac usus cui inserviunt, illa tuta omnisque molestiae expertia praestant, adeo ut omnino mansueta sint. Corvi porro apprime utiles sunt, in multis insectis necandis, praesertim formicis albis, volare incipientibus.

modum lectis affixi erant, quando demum ardore solis fontes et flumina arescebant. Si vero, e contrario, minus densi fusi fuerint ab aethere nimbi, necesse est ut plurimi aegrotarent.

Quo loca regionis istius magis minusve palustria erant, febris quam tractandam proponemus magis minusve vulgaris erat. De situ igitur locorum, in quibus nobis facultas fuit eam observandi, quam paucissimis absolvemus: Inciperemus autem a locis fluminis inferioribus; de superioribus postea dicturi.

Prima statio navium ad flumen Hugli, quae pars est Gangis in quam naves advehuntur nostrae, occurrit Cajori circiter 80 millia passuum infra Calcuttam. Hic stabant naves plus minus septingentos quinquaginta passus a littore occidentali; campum amoenissimum simul et aridum prospectantes, circiter mille passus porrectum in longitudinem, quingentos vero in latitudinem, ac sylvarum prorsus immunem. Crepido est ripis latis ac lutosis, sur-

sum

ſum in hac regione vergens, quae ferme mille paſſus a ſtatione navium abeſt. Hic ſylvae minime ſunt humidae. Vicus de Cajori ad ſuperiorem planitiei partem ſitus eſt: Omnes ſocii navales qui hic erant optima fruebantur valetudine.

PROXIMUS locus eſt Culpi, ad latus fluvii orientale 30 millia paſſuum ſupra Cajori: Littora ibi ſunt paludoſa ac arboribus veſtita. Ex adverſo ſtationi navium, extat crepido, in qua mille ferme paſſus ſuperius ſitus eſt vicus de Culpi; naves ſtant a littore circiter paſſus mille: Omnes nautae qui hic erant uſi ſunt nulla valetudine. Locus ſepulturae deſtinatus, haud parvum momentum attulit ad tabem diffundendam; cum enim ſolum paluſtre eſſet, putrida ex veteribus in nova ſepulchra emanabat materies; unde non modo tumulorum foſſores, ſed et qui funera celebrabant, afficiebantur; multique, dum ſupremis erga dilectiſſimos ſocios fungerentur officiis, correpti ſunt aegritudine. Hic locus (Culpi) ſemper infamis fuit

coeli

coeli intemperie; moris enim erat, quosdam ex mercaturae in India Orientali faciendae societate illuc dimittere, qui navium onera excipienda ac Calcuttam mittenda curarent: Cum vero tot ex his morbo absumpti essent, munus hocce, utut necessarium, intermittere coacti sunt.

Proximus ordine venit Calcutta, sedes Anglorum apud Bengalam praecipua. Hoc spatiosum est oppidum, cultoribusque frequens. Anglorum domus sunt amplissimae ac magnificentissimae, pleraeque juxta *esplanade* ante veterem arcem positae. Hujus media pars liquida irrigatur aqua; reliquae domus ad indigenas attinent, pleraeque vix tuguriis meliores; complures etiam incolae tentoria, storeis intecta, in plateis pro aedificiis habent. Quà oppidum ad Caurum vergit, existit fluvius, ex adversa cujus ripa agros bene cultos multasque arbores videre est. Paulo inferius fere mille passus, ad angulum urbis qui ad Notozephyrum spectat, nova

ſunt munimenta in quibus conſtituunt urbem in uſum Anglorum exaedificare. Regio quaquaverſum amoeniſſima eſt, villiſque plena, quas tenent huc ex Anglia advenae. Japygem verſus, ab oppido duorum millium paſſuum intervallo, conſpicitur lacus nomine Magnus, qui longe lateque patet, aliiſque Gangis partibus intermiſcetur. Per plurium milliariorum ſpatium, mera palus eſt, arundinibus ac volucribus aquaticis repleta. Febris qua infeſtatur Calcutta, ad lacum iſtum praecipue referenda eſt. Ad angulum urbis ſeptentrionalem, omnis ager eſt humidus, et oryzae colendae idoneus; nihilo tamen Lacu illo Magno ſalubrior.

Ex hoc ſitu Calcuttae diſcimus, eam parum eſſe ſalubrem, eamque regionis partem multo magis paludibus ac malo Jove urgeri, quam Chandernagor aut Chinſhura, quorum altera Gallorum, altera Batavorum ſedes eſt. Haec modo memorata loca ſuperius triginta fere millia

lia paſſuum poſita ſunt, ac fluvii altitudinem longe exſuperant.

Prope Chandernagor habuimus milites caſtris poſitis munitos; erant illis pro tentoriis *bungelos*, i. e. tuguria ex ſtoreis fabricata, et arundinibus intecta: Solum quod haecce occuparunt tuguria, agris circumcirca jacentibus fuit editius. In hoc loco vix ulli tenebantur morbo; ad Calcuttam vero, plurimi ex praeſidiariis, multa quoque indigenarum millia, ſupremum vitae ſpiritum reddidere.

HISTORIA MORBI.

Symptomata et curſus morbi ita ſeſe habebant: Impetus plerumque ſubitaneus eſt, et incipit ſenſu debilitatis, ac ingenti ſpirituum proſtratione; accedunt frigiditas modo major, modo minor, vertigo, nauſea, capitis et lumborum acerrimi dolores, manuumque tremores; vultus eſt pallidus, cutis vulgo arida et conſtricta, oculi languidi ac graves, celer at exilis pulſus,

pulſus, anhelitus plerumque difficilis et ſingultibus interceptus.

PROGREDIENTE paroxyſmo, algores caloribus vagis intermiſcentur: Hicce calor brevi factus violentus permanet, augetur nauſea, et in quibuſdam vomitus ſupervenit; unde magna copia bilis rejicitur; nec raro per alvum bilis quoque dejiciebatur; rubeſcit cutis, tumidi oculi, et interdum haud parum inflammati ſunt: Pulſus evadit plenior, et anhelitus difficilior, cum magna inquietudine, et ſiti importuna; attamen, propter nauſeam, potiones aeger faſtidit omnes; lingua fit ſordida; ac dolores capitis et lumborum ingraveſcunt; delirium ſupervenit; lenis in facie apparet mador, qui ſenſim deorſum diffuſus, decreſcente ſymptomatum violentia, remiſſionem inſtare demonſtrat, eaque profuſis ſudoribus perficitur.

REMITTENTE febre, pulſus fere ad naturalem conditionem redit; manent tamen capitis atque lumborum dolores,

licet leviores, ut et ſapor oris ingratus, ac proſtratus appetitus.

Ingravescente morbo, remiſſionem vix notabilem mox ſequebatur alius paroxyſmus, qui ſane haud ita magno tremore incepit; majore tamen capitis dolore, ſumma ſollicitudine, cardialgia, nauſea, vomitu, biliſque dejectionibus; vomitus et dejectiones tamen plerumque albi coloris erant calcis aqua commiſtae, vel lactis illius quod lactentes evomunt adinſtar, quando materia coagulata plurimum contrita eſt. Fervor, immodica ſitis, ac deliria eveniunt. Lingua evadit ſqualidior, ac, una cum dentibus et interiore labiorum parte, nigra cruſta obtegitur; ſpiritus calet foetetque; inchoatur de novo remiſſio cum ſudore; ea tamen ſpatio temporis eſt brevior, nec aeque ac prior conſpicua.

Alteram hancce remiſſionem ſequitur paroxyſmus, in quo ſymptomata prioribus longe erant violentiora; vomitus ac dejectiones magis foetebant; lingua, dentes, ac labiorum interiora non modo atra

integebantur

integebantur cruſta, verum lingua adeo arebat rigebatque, ut voces parum diſtincte efferrentur; deliria gravia, inquietudo, et moleſtia, durante pyrexia, maxime fiebant; nec prius tollebantur, quam ſupervenerint remiſſio ac ſudores.

Si febris ita invaluerit in tertio paroxyſmo ut mors ſequatur, quod ſaepius obtigit, nonnulli aegri comatoſi evaſerunt; in aliis delirium eſt vehementius. Excreta foetida, ac haud ſecus quam cadaver olent; exonerationes ſunt involuntariae; pulſus celer, exiguus, et irregularis, adeo ut vix dinumerare aut ſentire queas; gelidus toto manat corpore ſudor, praecipue circa caput et collum; facies fit Hyppocratica, et convulſa; aegroti ſtragula carpunt, et floccos legunt; ſubit tendinum ſubſultus; in tergo ſolum recumbunt; ſenſim ad imam lecti partem dilabuntur; extremitates evadunt frigidae ac lividae; dein corripiuntur convulſionibus, quae tragoediam claudunt.

URINA in primo impetu pallida ac coloratior paulatim fiebat, fine ulla fubfidentia.

PETECHIÆ raro aut nunquam occurrebant; et fudamina (*Prickly heat*) quae antea in cute fuere, ftatim atque febris apparuit, evanefcebant.

HÆC erat communis fymptomatum forma: Interdum tamen alia in aliis aegris fuerunt phaenomena, diverfis ejufdem anni temporibus, e. g. Pulfus in quibufdam initio erat celer, in aliis pro fymptomatibus varius. Cutis plerumque paroxyfmi principio arida; in quibufdam humida, ac fudore obducta erat ab ipfis morbi primordiis.

MENSE Septembri, quando vel maxime graffabatur morbus, remiffiones valde fuere imperfectae et obfcurae: Ingruente autem hieme, ac tempore anni falubriori redeunte, remiffiones erant magis conftantes, et morbus ad naturam febrium intermittentium quam proxime accedebat, donec tandem nihil erat quo ab his differebat:

rebat: In nonnullis vix remissiones percipperes, febrisque per duas septimanas duravit, nec sanatis nec mortuis aegrotis, ea qua plurimi aegrotabant tempestate. Cum morbus in uno eodemque tenore perstabat, morte plerumque finiebatur: Mitescente autem coelo, interdum paucorum dierum spatio ex continua ordinata fiebat intermittens; ac aeger, ni jecur affectum esset, quod haud raro accidit, convalescebat. Hepatitidis curatio fuit incerta, nec sine longi temporis dispendio perficienda; nam diarrhoea colliquativa plerumque superveniens aegrum funere mersit acerbo.

PAROXYSMUS quisque subsequens praecedente erat periculosior; tertius saepius fuit funestus; nonnulli etiam in primo interiere; tum vernaculo sermone *febris puca*, i. e. vehemens, nuncupabatur *.

CAUSÆ

* Prof. Alpin. de morbis Ægypt. lib. 1. cap. 14.

CAUSÆ PRÆDISPONENTES.

QUI rei nauticae apud Europaeos operam navant, cum Bengalam tempore autumnali delati fuerint, huic febri valde ſunt obnoxii. Huic morbo quaſi praediſponuntur ex victu; vel eo quod concluſi ſint; vel quod plurimum caloris inter navigandum perpeſſi fuerint; aut quod ſaepius per plures horas continuas frigore nocturno ſunt objecti. De hiſce omnibus ſigillatim et ex ordine; ac primo de victu diſſeremus.

PLERAQUE ſociorum navalium cibaria ſalſa ac ſaepe putrida ſunt. Vegetabiles recentes habent omnino nullas, ſed tantum panes bis coctos, ac farinacea quaedam non fermentata; liquores vinoſi vel ſpirituoſi tam exiguis iis tribuuntur portionibus, ut putredinem iſtam cibi animalis quo utuntur minime valeant emendare. Illorum igitur fluida magis magiſ-

que in putredinem ſunt propenſa, et ad huncce praediſponunt morbum.

Diu coarctatis, et in aëre parum ſalubri verſantibus, praeſertim ſi naves adverſis tempeſtatibus in alto fuerint jactatae adeo ut ſpiracula tormentorum ac foros claudere oporteret, humorum putrefactio vel maxime inducitur, morbique hujus fundamenta jaciuntur.

Calores quos dum petunt Indiam perferunt, etſi minus quam in ipſa India flagrantes, nimii tamen ſunt cuilibet in Europa nato. In alto, calores plerumque inter Tropicos in thermometro Farenheitiano ſunt 84°, qui quidem illos relaxant, nec non et humorum corruptionem promovent, praeſertim quando cum ſuperioribus cauſis coincidunt, ac languorem et inertiam creant, quae quoque faciunt ut augeatur putredo.

Causis hiſce ingens accedit incrementum, ſi viri ſaepius ac diutius nimbis, aeris humiditati aut frigori, inter munera noctu praeſtanda, expoſiti fuerint: Ita vero ſae-

piſſime

piſſime cum illis agitur, quando navem ſuperiora verſus fluminis agunt; unde cohibetur perſpiratio, fluidaque recrementitia, per cutem emitti ſueta, in corpore retinentur; hinc ad putridam hancce febrem vel maxime augeſcit praediſpoſitio.

CAUSÆ OCCASIONALES.

Ex cauſis hujus morbi remotis, efficaciſſima ſunt paludum putrida animalium materia refertarum effluvia *; ex quo autem genere animalis corruptionis hoc virus oriatur, parum comperimus: Liquet enim, omne genus putrefactionis hos effectus non producere, ex illis qui rei anatomicae operam dant, aut iis qui per artes ſuas putridis animalium effluviis objiciuntur; quales ſunt, coriari, aut laniones qui lanienas immundas habent; ſeu foricarii, qui putridis morbis non magis quam reliqui mortalium ſunt proclives. Nec ciborum

* Pringle's Obſervations, part 3. chap. 4. § 2.

ciborum curatores, qui navitis commeatus miniſtrant, quique fere ſemper inter putrida ac rancida locorum effluvia in quibus commeatus aſſervantur degunt, febribus putridis magis quam ſocii ſui ſunt obnoxii.

Sed utcunque haec ſeſe habeant, quandam fermentationem putridam noxios vapores praebere, qui humidis paludum vaporibus conjuncti pernicioſiores redduntur, compertum habemus ex teſtimonio Pringelii, et aliorum qui de medicina practica ſcripſere. Huic igitur cauſae tribuimus repentina illa ac violenta mala quibus premebantur illi queis negotium datum erat mortuos apud Culpi inhumandi. Ex magnis Nili Gangiſque inundationibus tempus anni fit ſalubrius; eo quod putridae animalium ac vegetabilium res in mare devehantur: Ex hoc igitur ſatis conſtat, quantum putredo ſpectet ad effluvia paludum pernicioſiora reddenda.

Noxii vapores qui paludibus emanant haud

haud longe patent*; nam perſaepe naves a littore haud multum remotas a labe prorſus immunes vidimus: Licet haec paluſtria miaſmata morbum primo invehant; is tamen contagione diffuſus magis fit epidemicus †. Ita navis illa quae nomine Drake veniebat, nullo adhuc commercio cum infectis navibus habito, per duas hebdomadas a morbo immunis fuit; ſtatim vero atque malum invehebatur paucis diebus multi correpti erant, ita ut peſtifera ejus natura nobis ſatis fuerit ſpectata.

INDE eveniſſe auguror, ut morbus iſte crebrior eſſet inter navium praefectos, ut et inter eos qui militibus ad Calcuttam praeerant, eo quod ex officio oporteret illos ſaepiſſime inter ſuos verſari. Si enim contagio non fuiſſet, illi valetudinem ſedulo curantes, nec multum praediſponentibus aut excitantibus cauſis expoſiti, multo ſaniores fuiſſent quam re vera erant.

INGENIOSUS JACOBUS BADENOCH, M. D. in Nottinghamia nave Indica chirurgus,

* Lancif. de nox. pallud. effluv. lib. 2. epid. 1. cap. 3.

† Cleghorn's obſerv. chap. 2. p. 121.

gus, in diſſertatione ſua M.S. de febre qua ſocii navales ad inſulam Johannam correpti erant *, febrem hancce minime judicat eſſe contagioſam: "Nulli enim," inquit, "ea corripiebantur, niſi qui in terram egreſſi ibi dormiebant, quos, cum febris pergraſſet, prorſus evanuit." Idem accidiſſe memorat in nave Ponſborne, in febre bilioſa qua correpti ſunt apud inſulam Mohilam †. Etſi illi labem contagionis omnino nullam animadverterint, ita tamen interdum rem ſe habere nullus dubito; nobis ſaltem ſatis conſtabat, noſtram fuiſſe contagioſam. In medio tamen nos hanc rem relinquimus, minime dubitantes, quin certiorem ejus deſcriptionem in apricum aetas prolatura ſit.

Notatu tamen dignum eſt, poſſe nos venena tanta copia ſumere, quanta, ni iis prius aſſuefacti fuerimus, de medio ſtatim nos

* Lecta ſoc. philoſ. Edinenſi Julii 7mo 1768.

† Johanna et Mohila duae ſunt ex Commoro-inſulis inter angulum de Madagaſcar ſeptentrionalem et oram Mezombie.

nos tolleret; eodem prorſus modo, ſi perpetuo in regione paludoſis miaſmatibus repleta vivatur, illorum miaſmati minus ſumus obnoxii: Hinc qui ex Europa noviter advenerunt, citius in morbum inciderunt quam milites ad Calcuttam praeſidiarii qui aliquamdiu ibi manſerant.

FERVOR febrem hancce vel maxime excitat; unde multi ea tenentur qui Solis flagrantis exponuntur ardoribus.

ALGOR proximum locum a miaſmatis paludoſis obtinet, tanquam cauſa efficaciſſime excitans; ac plerique cenſent, hunc ſolum, modo corpus praediſponatur, valere morbum efficere, ei omnino qui paludum miaſmatibus gignitur ſimillimum. Agit forſan debilitatem inducendo, ac perſpirationem coercendo; unde putridae materiae miaſmata, aliter a cute ejicienda, in corpore remanent; atque hinc oritur febris.

INTER cauſas occaſionales ac praediſponentes hujus febris numerandus eſt et ſomnus: Per ſomnum enim tota relaxatur

fabrica;

fabrica ; unde facilius afficitur miasmatis noxiis quam cum quis sit experrectus, aut rem aliquam studiose prosequatur. Si somnus extra navem in locis palustribus capiatur, licet nulla alia intercedat causa, haud raro naves multis operariis privantur; quod quibusdam supra memoratis accidit, sciz. Nottinghamiae navique Ponsborne dictae, ut et Britanniae: Plerique enim vectores qui ad Johannam dormiebant febre quam inter egrediendum contraxerant interiere. Haec occasionalis causa adeo certa ac potens est, ut praefecti navium qui aliquos suorum, nisi ultima urgente necessitate, navibus egredi dormiendi gratia sinunt, magnopere sint culpandi. Est etiam quod aegri praesertim singulis noctibus navibus imponantur; quippe morbis debilitati longe facilius incommodis afficiantur si inter humidos nocturnos vapores somno indulgeant.

Affectus enervantes, quales sunt moeror, metus, atque horror, causae excitantes hujus morbi existunt; eo quod perspirationem

ſpirationem cohibeant, ac debilitatem afferant.

Extat et alia excitans cauſa, viz. crapula; nimia enim ingurgitatione carnis bubulae in ſtabulis ſaginatae quae in cibum recepta eſt, antequam paluſtres febres ceſſant, ſat bene notum eſt, plurimos apud Bengalam febrem iſtam ſibi ipſis peperiſſe.

Vis Solis ac Lunae ad Bengalam mirabiliter ad recidivam hunc morbum perpeſſos proclives efficit; unde hanc inter cauſas excitantes morbi annumerare poſſumus; eſt enim ita inſignis, ut aegrotus, qui octo aut decem diebus convaluit, in ſummum recidivae adductus fuerit periculum, antequam lucidum coeli decus plenum orbem impleat, aut ſub interlunium, ni cortex Peruvianus inhibendi cauſa detur. Documenta tam multa ſunt, ac res ipſa ita cunctis Bengalae degentibus innoteſcit, ut modo dixiſſe ſufficiat *.

D Quos-

* Decimo ſexto calendas Novembris, anno 1762, tempore pomeridiano, Solem haud parum lumine defectum vidimus;

Quosdam ipſe vidi, qui non niſi ſub ipſo plenilunio et interlunio paroxyſmum, et tum unicum tantum, habuere; qui tamen facili negotio arceri potuit,

ſi

vidimus; ac cum antea ſub ſerena coeli facie, ex nimio aeſtu laborabamus, mox inter maximam obſcurationem aër multum algebat. Tunc temporis, remittens febris qua tenebatur D. Macquire a praefecto in concilio tertius, ſubeunte Solis defectu, exacerbata eſt; eodem vero tranſeunte, evanuit. Ægroti vero qui tum noſtra ſub cura erant non admodum afficiebantur.

Subitos ac violentos Lunae effectus tum praecipue obſervavimus 4to Nonas Novembris, hora circiter ſecunda matutina, quo tempore terra interpoſita radios intercepit ſolares; in eo temporis articulo haud pauciores octo nautarum ex Nave Drake, qui ad Calcuttam in aedibus praefecti navis ex febribus convaleſcebant, eodem fere temporis puncto, vehementiſſimo paroxyſmo ſunt correpti; et idem plurimis evenit qui in nave fuere collegae noſtri curae demandati.

Quicumque hanc rem ad praxin medicam adhibere velit, ſtudium omne ſuum conferre debet in hiſce obſervandis quae in hac regione a Luna perficiuntur. Hujus motus, et aeſtuum ex his pendentium theoriae, idea generalis ex operibus D. Jacobi Ferguson, R. S. S. optime parari poteſt: Hiſce igitur perſpectis, arti medendi addicti facile cognoſcere poſſunt, quo potiſſimum tempore vis lunaris maxima ſit, et qua praecipue tempeſtate ef-

fectus

ſi cortex Peruv. paucos dies ante exſpectatum acceſſionis tempus exhibitus, ac uſque quo illud ſit elapſum continuatus fuerit, in hujuſcemodi caſu febricitanti puero cuidam Mauro ipſe ſanantes porrigebam manus, morbum uſque ad quatuor paroxyſmos quovis plenilunio et interlunio tutò redeuntes permiſi, ut prius rem ipſam exploratam haberem, quam corticem coercentem admoverem.

DIAG-

fectus ejus praecavendi ſint. Nos quidem nauticam illam ephemerida commendamus, publici juris a Reverendo D Maſkelyne factam in uſum eorum qui in patenti oceano longitudinem explorare velint, quaeque motus omnes lunares exacte perſequitur. Intra Tropicos lumina coeleſtia ſaepe verticalia ſunt, ac proinde majori vi agunt quam in regionibus altiorum ut vocant latitudinum: Litteratiſſimus autem MEAD complura collegit exempla virium Solis et Lunae ſub coelo Britannico ; at in India Orientali et Occidentali, ut in quavis alia intra Tropicos regione, multo plura et notabiliora facile colligi poſſunt.

DIAGNOSIS.

Si magna debilitas quam subsequuntur horrores, capitis ac lumborum dolores, pulsus exilis celerque, vomitus et purgatio bilis, pyrexia quae effuso sudore sublevatur; si haec in paludosa regione eveniant, qua vis caloris intensi vix tolerabilis est, dumve frigora Zephyris mitescunt, aut statim post aestivos calores, praecipue circa tempus autumni; haud veremur asserere aegrum palustri febre teneri.

Quod ad hanc febrem attinet, si tanquam speciem consideremus, satis constat, ex remissionibus quae fere semper occurrunt, atque eo quod saepius regularis intermittentis typum induat, ad hanc classem illam esse referendam; aut si aliquid intersit discriminis, inter eas esse annumerandum quas scriptores practici remittentes appellavere. Nihil autem opus est, ut has ab intermittentibus secernamus;

mus; facile enim diſtinguuntur ab his febribus quibus inflammatoria jungitur diathesis, quarumque remiſſiones vix percipias; adeoque genus continuarum efformant. Si rem altius repetere oportet, ac febres iſtas ad aliquod genus intermittentium potiſſimum referre, ipſe quidem lubentiſſime eas ad tertianas retulerim, eo quod in hac forma plerumque appareant; quando remittunt aut brevioribus recurrunt intervallis, eodem prorſus modo ſeſe habent ac tertianae duplices, aut aliae febres quae naturam tertianarum planiſſime indicant.

Febris paluſtris haud difficulter diſtinguitur a febribus malignis et peſtilentibus; eo quod ab effluviis paludoſis originem trahat, quodque vomitio ac purgatio bilis eam vulgo comitentur, ut et ex intermiſſionibus ac remiſſionibus.

Discrepat a ſynocho, quod illa a cauſa evidenti oritur; haec non item, ſaltem rarius; quod in illa abeſt diatheſis phlogiſtica, quae in hac magis manifeſta typum

pum febris continentis exhibet; quod haec denique ſit morbus regionum et tempeſtatum frigidarum.

A febre iſta diſtinguenda eſt quam comitantur phlegmaſiae ſimplices quibuſdam ſymptomatis huic morbo propriis, quales ſunt remiſſiones, &c. quae vix unquam occurrunt quando phlegmaſia ſola aeger urgetur.

METHODUS MEDENDI.

Ut ſanitatem illis qui hac febre laborant reſtituamus, ſequentia obſervanda veniunt:

1mo, Nimiam febris violentiam oportet mitigemus.

2do, Humores putridi ſunt evacuandi, ac ne corpus nimium ad putredinem vergat ſedulo cavendum.

3tio, Ægrotantium vires, durante morbo, quam maxime ſunt ſuſtinendae.

4to,

4to, Poſtremo, PAROXYSMORUM reditus quamprimum ſunt prohibendi.

AD febris vim leniendam, curandum eſt, ut omnes cauſae quae morbum irritare aut ſtimulare poſſint, quales ſunt ingens calor, lux nimia oculis offuſa, clamor, motuſque, ſumma ope evitentur.

SI, dum adeſt paroxyſmus, caput et lumbi vehementer doleant, ſi pulſus ſit plenus ac durus, calor intenſus, venaeſectio, at ſumma cum cautela, admittenda eſt. Etſi ſumma ejus utilitas in locis frigidioribus a PRINGELIO et TISSOTO abunde demonſtretur; ac licet CLEGHORNIUS in regionibus etiam calidioribus eandem uſui eſſe poſſe oſtenderit; auſim tamen affirmare, tum ex propria experientia, cum ex animadverſionibus D. BADENOCH in diſſertatione ſua de febre apud JOHANNAM, ſucceſſum remedii hujus haud dilucide patere, ac potius aegrum ſaepe inde in maximum periculum adductum fuiſſe. D. BADENOCH, et chirurgus in nave Ponſborne, uterque duorum aegrotantium ſub

ſub illorum cura, morbum miſſo ſanguine levare tentabant; unuſquiſque vero unum morte perdidit, alterum uterque ſervavit.

Nos quoque duorum venas incidimus, viz. D. RICHARDSON a praefecto navis primi, cui capitis dolor acerrimus erat, plenus et durus pulſus, et ſanguinis circiter quatuor aut quinque uncias detraximus; quo facto, non parum ſublevatus eſt, neque inde retardata fuit medela, et poſtea quidem febris minus inordinata erat. In altero venaeſectionem adhibuimus, eo potiſſimum tempore quo vel maxime graſſabatur et vehemens erat morbus. Vir ille ſanguinis emiſſionem tantopere flagitabat, ut reliquos omnes eadem cupiditate accenderet, fidemque faceret nos, unicum illud ſubſidium negando, cunctos ad imos manes demiſſuros; nos ergo, ut animos eorum ſedaremus, nec amplius ſollicitaremur, iis morem geſſimus, ac ſanguinis circiter quinque aut ſex uncias ſollicito iſti viro in intermiſſione detraximus:

Proſter-

proſternebantur ſtatim vires ejus, ac intra horae ſpatium, cum teſtamentum feciſſet, proximo paroxyſmo morte praereptus eſt.

QUIDAM artem medendi penitus callens cenſet, ſi viri modo memorati vena ſecta fuerit in pyrexia, ac non inter remiſſionem, feliciorem fortaſſis ejus eventum futurum fuiſſe *.

ACRI in ventriculo bili haecce febris excitatur; ſi aegrotus in vomitionem pronus ſit, calida aqua, ut facilius fiat, eſt praebenda †.

LIQUORES acidi, refrigerare aegros inſervientes, acrem in ſtomacho bilem et inteſtinis diluunt, ſitim ſedant, caloremque minuunt; ac proinde, quo minus febris plus ſatis ſaeviat, inhibent, putridos quoque emendant humores: Ex omnibus maxime idonei ſunt qui cum farinacea materia admiſcentur; tales enim facilius cum fluidis noſtris coaleſcunt; hinc etiam acris in primis viis obtegitur materia, ac nutri-

* Cleghorn's Obſerv p. 182. Pringle's Obſerv. part 3. chap 4.

† Cleghorn's Obſerv. p. 184.

tur aeger ex liquoribus acidis et fructuum acidorum ſuccis; tum acida foſſilia, ac cryſtalli tartari, pro varia aegri conditione, uſui eſſe poſſunt.

QUANTAM ſalutem in hac febre, ut in plerisque aliis, modo dictum medicamen, cryſtalli, ſciz. tartari, afferre poſſit, primum ego didici ex ſolertiſſimo amico meo D. GUL. FORDYCE, in tertia pedeſtrium ſatellitum cohorte chirurgo. Eo ille inter milites iſtius cohortis non ſine fructu maximo utitur. In febribus enim putridis, non ſolum putridos corrigit humores potu ſolito commiſtum, verum etiam, ſi cum tamarindis et manna exhibeatur, antiſepticum praebet purgamen, putridam bilem ejiciens; et cum illius, tum Italorum medicorum *, et Doctoris MONCHY ſucceſſus, hujus medicamenti abunde demonſtrant utilitatem; etſi vires ejus antiſepticae tantae fortaſſe non ſunt ac limoniorum ſuccus et acidorum foſſilium †; ingens tamen

* De hoc certior factus ſum a Doctore Geraldi, haud ita pridem Bot. Profeſſore Romae.

† Macbride's eſſays, p. 110.

men ejus utilitas experimentis ſatis patet: Cumque tam facile aſſervetur et adminiſtretur, ſummae eſſe curae debet omnibus qui in claſſibus aut exercitibus aegrotis prodeſſe volunt, ut ſemper praeſto ſit; cum quivis multis ſimul aegris proſpicere debeat, ejus maxime intereſt medicamenta facile parabilia ad manus habere.

SALES neutri ex ſucco limoniorum parati in ardore febris adhibentur. His minuitur nauſea, rite efformantur paroxyſmi, pleniorque fit remiſſio; praecipue grati ſunt ſi in ſtatu effervescendi propinentur *: In eundem finem alkali fixum cum triplici cryſtallorum tartari quantitate ac ſacchari exigua portione conterere, ac in pulverem ſubtilem redigere poſſumus †; et ſi hujus drachmae pars dimidia in cyathum aquae injiciatur, perfacile conficitur et exhibetur miſtura neutra et effervescens; miſtionum hujuſmodi effervescen-

* Town, p. 36. 37. &c.

† Dr Lind, formula medicament. facil. parat. quantitas tantum cryſtalli tartari ad penitus ſaturandum augetur; adjicitur ſacchari aliquantulum, ut gratior ſit.

vescentium vis antiseptica experimentis D. MACBRIDE liquidò apparet *: Nitrum plerisque ingratum inveni; atque ideo haustibus tantum salinis usus sum; nondum enim pulveres illi salini LINDII mihi innotescebant.

HUMORES putridi, tum supra cum infra, praesertim inter primam remissionem, expurgandi sunt. Utrum vero hoc perficiendum sit vomitu et purgatione alvi simul, an hac sola, sub judice lis est: Videtur hoc praecipue niti praesentia aut absentia inflammationum in visceribus abdominis. Si nulla inflammationis appareant signa, vomitus sat feliciter cieri potest. Dentur ergo quinque seu sex grana ipecacuanhae, cum uno aut altero grano tartari emetici. JOANNES PRINGLE, Eques Baronettus, necessitatem tartari emetici addendi ostendit; quippe sine eo diuturniores ac vehementiores existunt paroxysmi †. HUCK, M. D. exiguas ipecacuanhae ac tartari

* Macbride's essays, p. 145.

† Pringle's Observations, part 3. chap. 4.

tari emetici doſes exhibet, ita ut vomitio non ſtatim excitetur; eas autem propriis intervallis repetit, nec prius ullum aegris potum concedit, quam aliquot doſes exhibitae fuerint, ut, ſciz. inteſtina ingrediantur, atque adeo ſimul et ſemel bilem alvi dejectionibus ut et vomitu ejiciant. Tartarus emeticus non ſolum putridos ejicit humores, verum etiam virtute quadem praeditus eſt qua tollitur febris; ſi doſes enim uſque ad nauſeam adhibeantur, non modo faciliora reddunt ſymptomata, ſed saepiſſime morbum prorſus ſummovent.

Si in quibuſdam abdominis viſceribus topicae inflammationis exiſtant ſymptomata, quae non accidunt niſi morbus inveteraverit, vomitus evitandus eſt; ac neceſſaria bilis evacuatio purgationibus alvi ſolis perficienda eſt, quae in curatione hujus morbi ſemper utiles ſunt.

Cuncta acria ac fortia purgantia cane pejus et angue ſunt fugienda, ac mitia et antiſeptica adhibenda, qualia ſunt cryſtal-

li

li tartari, aut tamarindi manna ſeu ſale cathartico Glauberi commiſti *.

Humores turgeſcentes, atque erumpere annitentes, ſecundum Hippocratem †, purgationem indicant. Eadem quoque indicatur ab ingrato ac amaro oris ſapore, nidoroſis foetidiſque eructationibus, alvo ſuppreſſa, tumido abdomine, borborygmis, torminibus, &c. ‡

Purgantia omni tempore remiſſionis vel paroxyſmi dari poſſunt, niſi quando aeger frigore et horrore premitur; cryſtallis tartari, tamarindis, ac manna, potui ordinario commiſtis, potiones gratas praebent; iis uti poſſumus quoties purgatione opus eſt.

Ad vires aegri ſuſtinendas, ſedulam navare operam debet medicus; quippe non minus inde oritur utilitatis, quam ex ipſis medicamentis: Longe pauciores ad Bengalam morte praerepti ſunt in nave illa Indica quae Drake nominabatur, quam in reli-

quis

* Huxham on fevers, p. 111.

† Aphor. 2. § 1. et lib. de humoribus.

‡ Huxham on fevers, p. 112.

quis omnibus quorum ſingulae non minorem aegrotantium numerum continebant. Debebatur hoc humanitati praefecti navis D. JOANNIS SMITH, qui omnia neceſſaria nobis praebenda ac aegros rite tractandos curavit: In illorum uſum, loca navis ſalubriora aſſignavit, ac aedibus ejus in oppido, quaſi hoſpitio quo convaleſcerent aegrotantes, utebamur, ubi nil illis idoneum deſiderabatur; victus ideo curam agentes, vires ſuſtinuimus, quae ſecus magis magiſque inter morbum deficerent; et in hunc finem aegroti exiguis panadae portionibus, ex oryza ac hordeo coctis, cum uvis Corinthiacis, ſeu paſſis, ac prunis veſcebantur, quae omnia ſaccharo et vini aliquantulo, praeſertim vini rubri (vulgo *claret* dicti) condita fuerunt. Tempore paroxyſmi ex farina et oryza confectis pulmentis, acidorum fructuum ſucco ac ſaccharo conditis, ſuſtinebantur aegri: Sitis etiam inde ſedabatur; et, ſubeunte remiſſione, vini aliquid hiſce potionibus admiſtum eſt.

INDUSIA,

INDUSIA, lodices, ac ſtragula, ſaepius ſunt mutanda, ac aëri exponenda; foeces ſordeſque quamprimum removendae; oportet etiam ut loca quibus aegri decumbunt ſint ſalubria, et aceto conſperſa; denique ut aegris cura quanta maxima proſpiciatur. Compertum ego habeo, medicum haec ſedulo obſervantem, quique ea exequi poteſt, multo magis aegris profuturum, quam medicum peritiorem hiſce commodis deſtitutum.

VESICATORIA nunquam admovenda ſunt niſi febris diutius duraverit, aut ſpiritus pulſuſque aegrorum defecerint. Peſſima quaeque ex praematuro eorum uſu ſequi demonſtravit HUXHAM, artis ſuae peritia ac ſolertia nulli ſecundus.

Ex cortice Peruviano ſolo affulget ſpes morbum coercendi vireſque aegro reſtituendi; quo autem citius coerceatur, eo melius: Inde enim non ſolum aegrotum periculo mortis eripiemus, in quod unoquoque paroxyſmo adducitur, verum etiam obſtructiones iſtas fugimus quae

in

in viſceribus abdominis accidunt, quaeque ex diuturnitate morbi, non ex cortice in curatione adhibito, proveniunt: Ipſe quidem ſemper tempore ſecundae remiſſionis corticem adminiſtravi, inter priorem ut primae viae emundarentur unice ſollicitus.

Ni ante finiantur neceſſaria purgamina, quam adhibeatur cortex, labor omnis irritus perit: Nunquam fallit hoc remedium niſi inhibeamur, praeſertim vomitu vel diarrhoea ſupervenientibus, quo minus id ante reditum paroxyſmi ſatis larga copia ingeramus. Ne vomitus aut purgatio alvi cortice excitentur, paucae guttae liquidi laudani unicuique doſi commiſcendae ſunt. Quantitas dari ſueta erat drachma in cyatho aquae *, ſingulis horis, incipiendo quamprimum vis febris lenta erat ac pulſus ad naturalem modum quodammodo accedebat,

* Haec corticis Peruviani exhibendi methodus gratiſſima in tenui lupulata aut generoſiore cereviſia aqua commiſta, peragenda eſt. Hoc genere potus ingratus ſapor omnino tolletur; idem quod ad rhabarbarum efficere monet doctiſſimus obſtetricii Profeſſor.

quae plerumque accidunt ante ſudores penitus peractos. Uncia corticis non ſemper ad febrem cohibendam ſufficiebat; unciae vero cum ſemiſſe certiſſima erat efficacia. Quotidianus uſus corticis in exiguis portionibus continuandus eſt, uſque quo aeger vires recuperet; ac poſtea major ejus quantitas praebenda eſt, praecipue ſub tempus eluvionum ; ea enim tempeſtate, recidiva maxime extimeſcenda eſt, quae plerumque vi ſolari ac lunari efficitur.

Etsi cortex in febribus regionum frigidarum nimis cito datus adeo febrem non cohibet, ſed etiam aegrum in ſummum periculum adducit, hoc fit quod iis febribus conjuncta ſit diatheſis inflammatoria: Citius autem vim corticis reſpuentibus eam ingerere in febribus regionum calidarum licet ; quippe hic adeſt diatheſis putrida illi inflammatoriae oppoſita vim antiſepticam corticis protinus expoſcens ; et tuto ſimul ac utiliſſime adhibitum fuiſſe, uſus et experientia plurima jam docuit.

Hoc

Hoc etiam magis D. BADENOCH haud ita pridem confirmavit; qui comperit posse se, sine periculo, quovis tempore morbi, vel etiam in paroxysmo, corticem admovere, in putrida ista febre in quam impliciti erant ad Johannam in Nottinghamia nave Indica simul vecti. Corticem, ancipiti eo statu, exhibere impulsus est; eo quod remissiones parum distinctae apparerent, quodque morbus esset maxime funestus; adeo vere prospere cessere illius conamina, ut postea ne unum quidem aegrum amitteret.

QUO genere ciborum statim a febre utantur, nobis vel maxime est curandum; nulla enim ex re alia magis imminet recidivae periculum quam ex cibi animalis praematuro usu.

JUNIORIBUS medicis, qui in hoc morbo prodesse volunt, sequentia nostratium opera lubentissime commendamus, viz. CLEGHORNII Observationes de morbis Minorcae grassantibus, cujus praxis non solum in hac plaga, sed et ad Bengalam, longe optimam fuisse deprehendebatur.

Perlegere

Perlegere etiam debent opera JOANNIS PRINGELII Equitis Baronetti, Obſervationes ſcilicet ejus de Morbis Caſtrorum accuratiſſimas; ac denique legant utiliſſima illa ſcripta digniſſimi amici ac cognati noſtri JACOBI LIND apud HASLAR, M. D. tractatum ejus, ſciz. de Nautarum Sanitate Conſervanda, ac de Contagione; nuperum quoque ejuſdem opus de Europaeorum morbis in calidis regionibus degentium, quod doleo non niſi poſt hancce diſſertationem abſolutam in noſtras incidiſſe manus.

JAM tempus eſt ut huic diſſertationi finem imponam: Nec tamen poſſum, quin prius nos quamplurimum hujus Academiae Profeſſoribus debere agnoſcam, et pro officiis quibus omnes qui ſub illorum auſpiciis ſtudiis incumbunt nunquam non ſumma cum comitate et benevolentia proſequuntur, quam maximas rependam gratias. Cuncta itaque felicia atque fauſta illis omnibuſque litterarum fautoribus cedant, corde atque animo exoptamus.

F I N I S.

